

B. MEDIJSKA SCENA SRBIJE U MAJU 2014.

II MONITORING IMPLEMENTACIJE POSTOJEĆIH PROPISA

1. Zakon o javnom informisanju

1.1. Implementacija Zakona o javnom informisanju obrađena je kroz odeljak o slobodi izražavanja.

2. Zakon o radiodifuziji

Savet RRA krajem maja održao je sednicu na kojoj je razmatrao predstavku u vezi sa gostovanjem višestruko osuđivanog Kristijana Golubovića u programima gotovo svih nacionalnih komercijalnih emitera. Konkretno, radilo se o emisijama „Ami Dži šou” i „Teška reč” emitovanim na TV Pink, emisiji „Bulevar” emitovanoj na TV B92, emisiji „Eksploziv” emitovanoj na TV Prva i emisiji „Goli život” emitovanoj na TV Hepi. Savet je našao da u navedenim emisijama nije došlo do povrede Zakona i Kodeksa ponašanja emitera i naveo da je odluku doneo uzimajući u obzir i odredbe Ustava koje se odnose na slobodu izražavanja, Zakona o ratifikaciji evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i Zakona o odgovornosti za kršenja ljudskih prava, kao i odredbe Direktive o AVMS koja propisuje da regulator ne može da odstupa od načela slobodnog protoka informacija i ideja i nezavisnosti radiodifuznih organizacija, koja predstavljaju neophodnu osnovu njihove radiodifuzne politike.

Pozivanje na dokumente koji se odnose na zaštitu prava na slobodu izražavanja kao podloge za odlučivanje RRA svakako jeste pohvalno. U skladu sa Ustavom, svako ograničenje prava na slobodu izražavanja mora pre svega biti propisano zakonom i mora biti neophodno radi zaštite nekog legitimnog interesa, kao što su prava i ugled drugih, čuvanje autoriteta i nepristrasnosti suda, zaštita javnog zdravlja, morala demokratskog društva i nacionalne bezbednosti Republike Srbije (član 46. stav 2). U ovom konkretnom slučaju legitiman interes za ograničenje slobode izražavanja mogla bi biti zaštita maloletnika od sadržaja koji mogu da škode njihovom intelektualnom, fizičkom i moralnom razvoju. Savet je svojom odlukom stao na stanovište da samo pojavljivanje lica osuđivanih za krivična dela u programima elektronskih medija ne mora automatski da znači i afirmaciju kriminala, a time i kršenje odredaba zakona/Kodeksa koje se odnose na ugrožavanje moralnog razvoj maloletnika. Savet je naveo da je pitanje resocijalizacije

osoba osuđivanih za krivična dela pitanje od posebnog društvenog interesa i da u uporednoj praksi nije nepoznato da se ova tema obrađuje, ali u pažljivo odabranom kontekstu, uz poštovanje svih profesionalnih standarda i uz izbegavanje promovisanja kriminaliteta, odnosno uz jasne naznake da se radi o pojavi koja je pogubna za društvo, ali i razvoj pojedinca. U tom smislu, Savet RRA ukazao je da su urednici propustili da ovu temu prikažu u odgovarajućem kontekstu, te da je jedini motiv dovođenja Kristijana Golubovića u program bilo podizanje rejtinga i ostvarivanje profita. Savet RRA je posebno zatražio od emitera da sa posebnom pažnjom, isključivo na osnovu kompetentnosti, pozivaju goste u svoje emisije, kako ne bi dolazili u situacije da estradne ili ličnosti iz kriminalnog miljea svojim ocenama ozbiljnih društvenih tema kreiraju javno mnjenje. Ono što je dobro jeste to što je odlukom RRA potvrđeno da ovo telo može da izrekne mere protiv emitera samo ako za to postoji zakonski osnov, a da gostovanje lica osuđenih za krivična dela u televizijskim programima, samo po sebi, ne mora da bude povreda zakona, odnosno da je bitan kontekst u kojem se to lice predstavlja. Da li je u konkretnom slučaju, makar u nekim od navedenih programa, kontekst u kojem je Kristijan Golubović bio predstavljen mogao da škodi intelektualnom, fizičkom i moralnom razvoju maloletnika, ostalo je sporno. Čini se da je bilo prostora za nijansiran i različit pristup, shodno različitim kontekstima Golubovićevog pojavljivanja na različitim televizijama.